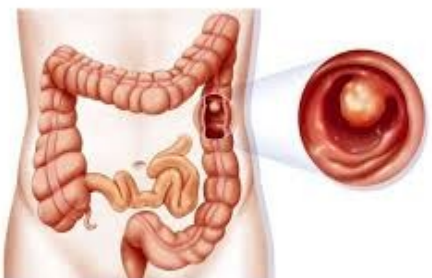

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

پادشاه عادل...

کولیت اولسراتیو

تشخیص:

- آزمایش خون
- کشت مدفوع
- بررسی خون در مدفوع
- سیگموئیدوسکوپی (بیوپسی)
- کولونوسکوپی
- اشعه ایکس

درمان: درمان دو هدف اصلی را دنبال می‌کند:

- اولین اقدام این است که بیمار احساس بهتری داشته باشد و به روده بزرگ خود فرصت بهبودی دهد.
- مورد دوم جلوگیری از حادتر شدن بیماری است. برای رسیدن به این اهداف ممکن است بیمار به ترکیبی از تغییر رژیم غذایی، دارو یا جراحی نیاز پیدا کند.

تهیه و تنظیم: واحد آموزش و ارتقاء سلامت-

بازنگری اردیبهشت ۱۴۰۲

منبع: نصیری زیبا، فریبا- در سنامه پرستاری داخلی

- جراحی برونر سودارث (گوارش) ۲۰۱۴، جلد ۹-

نشر جامعه نگر

با آرزوی سلامتی برای شما دانشجوی گرامی

عوارض:

- **التهاب:** می‌تواند بر مفاصل، پوست یا چشم تأثیر بگذارد.
- **بیماری کبدی:** مجاری صفراوی یا کبدی ممکن است ملتهب شوند یا در بافت کبد، اسکار ایجاد شود.
- **پوکی استخوان:** به دلیل رژیم غذایی خاص یا مصرف زیاد کورتون، استخوان‌ها ضعیف شده و بیمار را در معرض پوکی استخوان قرار می‌دهد.
- **خون‌ریزی:** که می‌تواند منجر به کم‌خونی شود.
- **سرطان روده بزرگ:** کولیت اولسراتیو می‌تواند به طور جدی بیمار را در معرض خطر ابتلاء به سرطان روده بزرگ قرار دهد، به خصوص اگر تمام روده بزرگ درگیر شده یا بیمار به مدت طولانی دچار بیماری شده باشد.
- **کم‌آبی بدن:** اگر روده بزرگ به اندازه کافی آب جذب نکند، ممکن است بدن به تزریق وریدی مایعات نیاز پیدا کند.
- **کولیت پوستی:** اگر شدت کولیت اولسراتیو زیاد باشد، ممکن است روده بزرگ بترکد یا عفونت در بدن منتشر شود. روده مانع از انتقال مدفوع شده و شکم متورم می‌گردد.
- **مگا کولون:** کولیت پوستی می‌تواند باعث تورم یا ترکیدگی روده بزرگ شود. این عارضه ای خطرناک است و بیمار احتمالاً نیاز به جراحی پیدا خواهد کرد.

قابل توجه مددجویان محترم:

واحد ارتقاء سلامت بیمارستان آماده پاسخگویی به سؤالات شما در خصوص پیشگیری، درمان، مراقبت از بیماری و نحوه پیگیری می‌باشد. در صورت نیاز، می‌توانید با شماره تلفن بیمارستان (۰۲۱-۳۳۳۲۰۱۲۵) داخلی ۲۴۱ و یا آدرس اینترنتی <https://sarallah.abzums.ac.ir> تماس حاصل نمایید.

کولیت اولسراتیو چیست؟

کولیت اولسراتیو یک بیماری التهابی مزمن روده بزرگ است که گرچه دوره بیماری طولانی است، اما موجب مرگ نمی‌شود. با درمان‌ها و رژیم غذایی مناسب، قابل کنترل است ولی درمان قطعی برای آن وجود ندارد.

کولیت اولسراتیو زمانی رخ می‌دهد که سیستم ایمنی بدن به اشتباه می‌افتد. معمولاً حمله بیماری شبیه حمله سرماخوردگی است اما وقتی شخصی به این بیماری مبتلا می‌شود، سیستم ایمنی بدنش غذا، باکتری‌های خوب روده و سلول‌هایی که سطح روده بزرگ را پوشانده‌اند، به عنوان مزاحم و عوامل بیماری‌زا تلقی می‌کند و در نتیجه گلبول‌های سفید خون که وظیفه محافظت از بدن را به عهده دارند، به اشتباه به مخاط روده بزرگ حمله کرده و باعث التهاب و زخم در آنها می‌شوند.

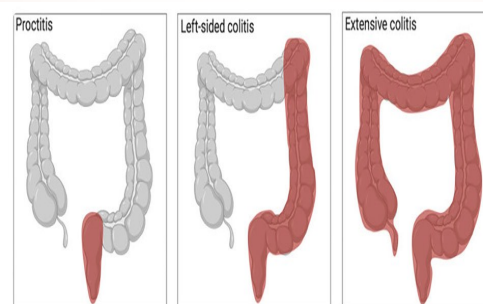
پزشکان هنوز دلایل قطعی ابتلاء به این بیماری را کشف نکرده‌اند، اما ممکن است ژن‌ها در ابتلاء به این بیماری نقش داشته باشند. عوامل محیطی نیز می‌توانند از جمله فاکتورهای ایجادکننده این بیماری باشند.

انواع کولیت اولسراتیو

بیماری کولیت اولسراتیو دارای درجات و انواع مختلفی است. علائم و شدت آن در بازه زمانی مختلف تغییر می‌یابند و ممکن است در یک دوره کم شده و یا ناپدید و غیر فعال شوند که به آن حالت خاموشی می‌گویند و در دوره دیگری فعال شده و با شدت یافتن علائم، بیماری عود کند. شدت بیماری کولیت اولسراتیو، با توجه به نشانه‌های بیمار و تعداد اجابت مزاج روزانه از خفیف تا شدید به شکل زیر درجه بندی می‌شوند:

- خفیف: خونریزی در راست روده، کمتر از ۴ بار اجابت مزاج در روز همراه با دل پیچه‌های خفیف.
- متوسط: خونریزی در راست روده، بیش از ۴ بار اجابت مزاج در روز همراه با درد متوسط شکمی، تب خفیف و کم خونی محدود
- شدید: خونریزی در راست روده، بیش از ۴ بار اجابت مزاج در روز همراه با یک بیماری سیستمیک (بیماری‌هایی که همزمان چند بافت یا کل بدن را درگیر می‌کنند)، کاهش آلبومین، درد شدید شکمی، کم‌آبی بدن، تب شدید و کاهش سریع وزن.

علائم:

مهمترین مشخصه ابتلا به کولیت اولسراتیو، اسهال خونی است. سایر نشانه‌ها عبارتند از:

- احساس خستگی
- احساس عدم تخلیه کامل مدفوع
- تب
- تمایل مکرر به تخلیه مدفوع
- درد چشم به هنگام مشاهده نور
- زخم‌های پوستی
- عود یا برگشت درد یا خونریزی همراه با حرکات روده
- کاهش وزن
- کاهش گلبول‌های قرمز خون (کم‌خونی)
- کم‌آبی بدن
- گرفتگی روده و درد شکم

عوامل خطر:

سابقه خانوادگی: در صورت داشتن خویشاوند نزدیکی که به این بیماری دچار شده باشد، خطر ابتلا تا ۳۰ درصد افزایش می‌یابد. غذا و استرس باعث ایجاد آن نمی‌شوند، اما می‌توانند علائم را تشدید کنند.

سن: اگر سن فرد بین ۱۵ تا ۳۰ سال یا بیش از ۶۰ سال باشد، خطر ابتلا بیشتر است.

قومیت: یهودیان بیشتر از سایرین در معرض خطر ابتلا به این بیماری قرار دارند.